

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Pdi'a acést'a va esi de dóue ori pe
lnna, pone la regulare; éra de aici in
colo o data pe septemana, ca si pone
acilea: Marti sér'a. — Prenumeratiu-
nile se priimescu in tóte dílele.

Pretiuu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ da anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr. éra pentru strainetate:
pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi.
pre unu triuniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strát'a Teloki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tace timbrale.

Ce-e uritu!

Ce-e uritu in lumea mare,
Ca seraculu, celu-ce n'are
Neci avere de-o parala,
Nece cina de o séra,
Neci vestmentu sa-si invelésca
Golitiunea sa trupésca,
Si totu ambla dupa fala —
Opintindu-se s'apara
De bogatu milioneriu,
Si móre dupa-unu cruceriu

Ce-e uritu in asta lume,
Ca bogatulu ce dispune
Preste-averi nenumerate,
Campi, gradine si palate,
Bani in sume ne-audite,
Curti maretie 'npodobite,
Éra candu seraculu plange,
De anim'a i se frange, —
Cà de fóme stà sa móra, —
Atunci celu bogatu se jóra:
Cà n'are neci o par'a,
Si nu-lu póte ajutá.

Ce-e uritu in lumea lata,
Ca pastoriulu ce n' aréta:
Neci unu semnu de pietate,
Nece sentiu de cumpetate,
Neci modestia, tredia,
Ci se 'ngámfa cu trufia;
Si scandalele cornute
Le patréza pe 'n trecute;
Turm'a, ce o pastoresce,
O totu tunde si-o belesce,

Lasa lupii sa o smulga,
La straini o da s'o mulga,
Numai scopulu sa-si ajunga.

Ce-e uritu in lume óre, —
Pe pamentu si pe sub sóre,
Ca despotulu ce-asupresce,
Pre popóra tiranesce,
Le sugruma, le strivesce,
Limb'a, averea, li-o rapesce,
Profanandu si cele sante, —
Si totu dice: cà-e parinte, —
Numai ca sa mai sustia
Blastemat'a de domnia.

Ce-e uritu in lumea mare,
Ca si omulu, celu-ce are:
Facia sióda ca Morfeu,
Datina de fariseu;
Ca betranu-usioru la minte
Si sburdalnicu in cuvinte;
Ca linghèulu, care 'n facia
Cu iubire te resfacia
Si d'in dosu a-poi te frige, —
Ce-a scupitu i place-a linge, —
Ca totu omulu ce vorbesce,
Nu cumu anim'a-i sioptesce. —

Oh! mai tristu ca este nume
Este si altu ceva 'n lume!
Fiiulu care paresesce
Sinulu mamei, ce-lu nutresce,
Si pentr' unu lécu de domnia
Vinde patria, mosia,
Vinde limba, religiune,
Vinde sange si natiune,

Vinde soru, vinde fratine,
Ba se vinde si pre sine
Si facundu-se-apostata
Cu tradare blastemata,
Vinde mama, vinde tata;
In sperarea de dobinda
Gat'a-e ori si ce sa-si vinda;
Pentru osulu celu de rosu
Ar' tradá si pre Christosu,
Si candu vorb'a e de „eu“
Vinde si pre Domnedieu,
Pentru cógi'a de malaiu
Dà-si si loculu santu d'in raiu.

x—y.

Trilogu rapsodicu

— in mai multe capitluri, —

de J. Gaius.

Capitulu primu.

(Rostitu in ospetari'a B. . . . de Cotóra, Selebardi
si Titirimitiri).

(Urmare.)

Selebardi: — Amice Cotóra! — tu mi-pari
astadi pré extraordinariu; crede-me: — io am conos-
cutu in tine pe barbatulu rece — pre filosofulu —,
care mai multu cugeta, de càtu vorbesce! (?) — aceste
duóa concepte debue inse bine pricepute; — càci
— nu totu-de-a-un'a se pòte cineva — numi filosofu,
— càndu adeca au tace, au chiaru cugeta mai multu,
— de càtu vorbesce; pentru-cà: domnulu Tus'a, la
esemplu, reconoscutulu (?) filosofu — diplomatu —
antemergutoriu — sierifu ungurescu — — nu e di
dela Domnedieu, sà nu-si bata meliti'a in camera —
precum si in cluburi — de ori-ce natura; si pentru
aceea Tus'a remane totusi Tus'a, adeca: omu cu gura
de auru, si cu limba de focu! Si
nu e mirare; càci — ante de acést'a cu càti-va ani
am conoscutu — pre la voi — pre la Banatu —
si càti-va advocati romani: unulu se numea — déca
mi-aducu bine a-mente — Ridiche, au Radu-amblatu,
seu cum voi'a lui Dumnedieu se chiamá —, care —
fore gajulire — vorbiá de rondu fórte multu — si
totu-de-a-un'a cu sembure; inse — de câte ori lu-in-
trebá cine-va — cà: „Dumnule Radu-amblatu! — ce
cugeti?“ — nemicu; — erá respunsulu. — De-a-ici
apriatu se vede déra — cà: ómenii, carii vorbescu
multu, cugeta au fórte pucinu —, au chiaru ne-
micu; ergo: — nu sunt filosofi! Totu —
pre a-colo — erá si unu altu advocatu mai teneru,
cu numele de botezu — déca nu me insielu —
Bradindealucusteua'n fronte, pre care voira — mai
anu trecut — — protegiatii santului Spiridonu —
sà-lu caputeze la ingagementulu propriu! (?) . . .
..“ — Déra ce sà vedi?! — Pretensiunile prote-
giatiloru — a santului Spiridonu — erau facie de
caputandulu atátu de neconveniabile — si nelimitate,
— in càtu celu d'in urma resemná cu dorere la
placerea, de a-si reservá si mai departe ingagemen-
tulu; — la resemnare am fostu si eu de facie; a
vorbitu un'a óra si diumetate, si d'in tóta vorbirea

sa am priceputu alusiunea ce s'a facuta la impregiu-
rarea: cà tristu lucru-e a fi romanu!
Eu inse nu me potui retiené spre a nu-i observá —
cà — si mai tristu lucru e a orbecá in intunerecu!
— D'in cele premise déra, ce debue, fratiloru, sà
credemu despre maccim'a: „Philosophus tacet?“ —

Titirimitiri: — Aceea, cà tu esci unu pol-
tronu si diumetate. — Ecce motivele: Tu te ai es-
primatu dilele trecute, chiaru la més'a ast'a, unde
acum siedemu, — cà natiunea romana a pierdutu in
repasirea — retragerea fostului redactore a diuariului
de pia memoria, in Domnulu defuncta „Albin'a“,
unu Nebucadnezar, care cercá odinióra sà dirue
stelpii Babilonului; precum si aceea cà
repasirea sa e omenu reu: e column'a, de care se
va infrange in viitoriu staruintiele tendentióse
a natiunei nóstre Déra ce dieu?! — Tu
singuru ai fostu acel'a, scumpulu meu, frate de cruce,
Selebardi, care te ai laudatu de curendu, cà ai scri-
patu pe J. Gaius, in facie, de 30. adeca: treidieci
de ori pe strata in publicu, pentru benemeritat'a
satirisare facuta in dragalasi'a — interesant'a —
impartial'a si sbicuitóri'a de pecate „Gur'a satului“;
precum si aceea, cà déca jupanulu J. Gaius va cercá
in viitoriu, a te dá pe manele „judelui de pace“
(békebiró; institutiune nóua — si unguresca!?) dom-
nului mustetiosu „Gur'a satului“, — i-vei face capulu
„bobala“!?

Cotóra: Ea lasati, fratiloru, vorbele desferte!
— — càci in fine 'mi vine a crede, — cà siag'a —
se va converti in adeverata drama!? — Cele puse
astadi pe tapetu, le vomu continuá cu ocasiunea
prossima — chiaru in acestu locu — si la acést'a
mésa; acum inse sà lovimu pocalele — — si
dupa o golire — pone in fundu — vi-voiu comu-
nicá unu ce, care vi-va stórcé — intre impregiura-
rile actuali — lacrimi de sange d'in ochi; — Sà
bemu! (fia care golesce pocalulu pone in fundu;
Cotóra inse scóte d'in pusiunariulu surtucului seu
unu papiru, si incepe a ceti!) Sà fimu cu auscultare
fratiloru! — „Necrologu. Se aduce spre trista
conosciintia, precum-cà de pia memoria, stralucit'a —
activ'a si pré luminat'a reuniune de cantu „Hillari'a“
d'in Orbi'a-mare — care fá in anulu 1876. la prim'a
Octombrie st. n. nascuta — ca pr'in minune —, in
anulu 1877. la 15. Favru botezata in Butea-cu-pesce,
si in urma la prim'a Martie st. n. a. c. unsa cu miru
in Orbi'a-mare, — a reposatu, dupa unu morbu in-
delungatu — plinu de contagiu — de unu anu si
cinci luni, in Domnulu — la 15. Martie st. n. a. c.

Dreptu-aceea cu umilintia se róga parintii feri-
citei in Domnulu defuncte: — Pravu si soci'a sa
Pulvere, locuitori in Orbi'a-mare, — mai departe
sociulu defunctei. Vai-si-amaru. — precum asemenea
iubitii loru fii: Coropartia, Dundala, Divina, Fucele
si Turila, — asemenea consangeniile reposatei: Gai-
natinu, Poplonu, Micula, Bucatila, Gaina-mare si Smen-
tana, — de toti amicii, binevoitorii, partinatorii si
ajutatorii — —, precum in fine de toti acei onorati
domni si frati , carii adica au avutu fericirea
de a conosce mai de-aprópe pe fericit'a defuncta:
ca gratiosu sà binevoésca a asistá la inmormentarea
reposatei, care se va tiené, dupa ritulu grecescu —
ortodocsu, la 18. Aprilie st. n. a. c. in Orbi'a-mare.

Remasițiile terestre a fii-ierțatei se voru transpune spre eterna odihna totu-atunci, sér'a la 9. óre, in cimeteriulu Bucianianu in Orb'i-a-mare."

Fia-i deci tierin'a usióra — si memori'a in veci pomenita!? — (La Cotóra se vedu duóa lacrimi — picurandu pe facie in diosu; colegii sei facu asemenea; Cotóra intrerumpendu tacerea díce) — Precum vedeti déra, fratiloru, iubít'a si „deliciae nostrae“ Hillari'a a incetatu, de a mai fi (Selebardi bétu: — Plangu si me tanguescu, candu gandescu la mórtē cânta Titirimitiri!) Fratiloru! in fine debue sà credu, cà intru adeveru sunteti beti! — (Sà audímu! — de o-data) — Reportulu, ce s'a facutu in diuariulu „Famili'a“ despre reuniunea nóstra „Hillari'a“, fórtē ne-a compromisu; si acést'a d'in motivulu, pentru cà in reportulu cestionatu se vorbesce despre activitatea si bunastarea „Hillariei“, ce adeca nu erá — — (Titirimitiri face interpelatiunea: cà — tu ai facutu reportulu si asìe déra — la ce ai mintitu in reportu!? ai facutu fiasco frate!) — Te inceli amice! — pentru-cà nu io lu-am facutu, cu tóte cà sum secretariulu reuniunei „Hillari'a“, — ci l'a facutu unu amicu alu meu — — pentru optu sugari fine Considerandu inse impregiurarea, cà tempulu este fórtē inaintatu — sunt duóa óre preste médianópte — (se aude o vóce in ospetaria: Domniloru! — Dvóstra sunteti beti — — carati-ve de a-ici!) — precum si aceea, cà eu am resemnatu, de siepte díle, la placerea de a vi mai fi in viitoriu colega —, si de a mai luá parte activa — la sgomotele lumēi aceste'i'a fore de lege si desierte; si acést'a d'in motivulu, pentru-cà: — de siepte díle sum novitiu; vinu déra inca odata, a ve salutá cordialmente — si a ve rogá: sà bine voiti a nu uitá in viitoriu pe acel'a, care erá totu-de-a-un'a paratu, a golí in sanetatea vóstra — pocalulu — pone in fundu!

Selebardi: Anim'a-mi sangeréza ochii mi-se invertescu in capu gur'a mi-denéga siervitiulu sprimarei vedu numai naluce oh! ce convulsiune de sange in capatina si óre — tóte aceste pentru ce? — — — De siguru pentru aceea, pentru-cà iubescu intunereculu — — si chiaru in intunerecu vede omulu visiuni Sà mergemu fratiloru!? — — —

Titirimitiri: Sà mergemu!? — Cu vinulu, ce au remasu inse pe mésa nebeutu, ce vomu face!? — Oh! ce idea! — Cilindru am; e destulu de lungu si mare; — si me juru cà cilindru mi-va face astadi unu bunu siervitiu! (golesce vinulu totu — in cilindru; Cotóra se saruta cu Selebardi).

Cu totii: — Mane érasí a-ici ne vomu intelni fratiloru!? —

(Capítulu urmatoriu — la tempulu seu.)

Bolundàici.

Óndrasú, bagu-sem'a sub impresiunea meetinguriloru unguresci, s'a spalatu, peptenatu, s'a imbracatu bine, si-a trasu cismele cele unguresci cu pinteni in petióre, si-a pusu pelari'a cea cu péna de vulturu pe capu, s'a inarmatu d'in crescotu pone 'n talpi, a beutu unu paharu de rachia, s'a suitu pe calu si a plecatu la — *venatu*.

Acum'a-lu petu asceptá ingurii cu proclamatiunea de resbelu in contra Rusiei, cà li va aduce póte vr'ana puia de iepure mortu, ca sà-i mangaiu cu elu.

Pe campulu de resbelu se intempla minuni. Turcii batu pe muscani. Hotiomanu-pas'ia asié-c de curagiosu, in càtu a parasitu Plevn'a, unde — dupa foile ungueresci si jidovesci — imblatira in muscani pone facu pléva d'in ei, si s'a furisiatu cu armata cu totu in muntii Balcani, pe semne, unde acei munti fura parasiți de muscani.

Pr'ntre seculi

Pr'ntre seculi de dorere
M'am truditu si m'am sfortiatu,
A cioplí la versu(ri)rele
Si-a le dá la publicatu.

Multe foi, multe novele,
Càroru versuri li-am tramisu,
Coregundu mai totu d'in ele,
Cu greu mare le-au admisu.

Multe inse cu trufia
Lucrulu meu mi l'au respinsu,
Si-mi d'iceau cu fudulia:
Cà eu nu-su poetu destinsu.

Dér' cu tóte-aceste eu
Neci de càtu n'am desperatu,
Ci-am totu scrisu, am scrisu mereu,
In metodulu apucatu.

Acum candu „Cocosiulu rosú“
'Mi dà locu in cadrulu seu,
Sà vina sà-mi spuna mosú,
Neci lui nu-i credu, cà scriu reu.

Nu! ci si de-acum voiu scrie,
Cà-ci poetu sum si-am sà fiu,
Si spre semnu, in pelaria
Portu cununa de sacfu.

Dra(ga)culetii.

TAND'A SI MAND'A.

T. No mîi sfatosale! sà scii cà mi-ai mintitu un'a cu Cogalnicénulu teu! 'mi diceai cà pentru aceea a venit la Beciu, pentru-cà vrè sà impreune Ardélulu cu Romani'a, si éca aflai d'in fonte mai siguru, dela baciú Pist'a, pricin'a cea adeveruta a venirei sele: cà adeca a cercatu sà capete nescé bani inprumutu pentru portarea resbelulu.

M. No că a sî nimeritu-o! nu cum-va s'a rogatu sî de ministrulu ungurescu de penzeria d'in Pute-a-pesce, să-lu imprumutu cu vr'o detoria?

TRÉNC'A SÍ FLÉNC'A.

T. Scii sora că noi amu fostu cu minte, că-ci nu ne-amu mai luat dupe nebuni'a ceea, de a portá haine lungi, ce se tiraescu pe diosu, de duoi coti, că acum'a éra ar' trebui să ni le taiamu!

Fl. Cum asiè?

T. D'a-poi n'ai auditu că a venitu moda nóua dela Parisu, să se póte de acumu haine cătu se póte de scurte?

Fl. No! că atunci sî noi trebue să ni le mai retediamu o tîrucutia, déca vremu să amblamu dupe moda.

Explicarea cuventului meeting.

Multi d'entre lectorii nostri póte că nu sciu, ce însemnéza vorb'a aceea „meeting“; séu déca sî sciu, póte că nu sciu diferinti'a între meetingulu aglesescu sî ungurescu. Pentru aceea noi ne tienemu de detorintia a esplicá sî a lamurí acést'a chestia.

Deci cu permisiunea on. publicu ne vomu apucá de explicatu.

Meeting pe limb'a anglesésca atát'a vre să dica, cătu o adunare mare de câte-va mii — ba sî milióné — de omeni eruditi sî preceptoru la mersulu lucruriloru politice, cari in casuri éstraordinari dau dreptiune guvernului, sî-lu spriginescu cu sfatulu in actiunile sele cele dubiose, ori ilu trentescu.

Pe limb'a ungurésca inse, cu totulu altu ceva însemnéza. Sî a-nume indica o turma de capre, cari sbéra: me . . . e . . . e . . . ; in frunte cu unu tiapu, care are unu clopotielu de grumadi, sî care la tóte sberaturile face cu clopotielulu: ting, ting, ting.

Sî astu-feliu, d'in consonanti'a acestoru sberaturi cu suneulu clopotielulu de pe tiapu, s'a datu sî turmei de capre numirea de — meeting.

De-asi fi Tiaru.

De-asi fi eu unu Tiaru,
M'asi suí 'ntr'unu caru,
Si-asi aduce-unu daru
Némului magiaru.
Sciti? . . . unu paru.

. *tu.*

Proprietariu, editoriu sî redactoru respundietoriu: **Mircea B. Stanescu.**

Desmintire.

Minciuna fléura dela corespondentii unguresci sî jidovesci, că muscanii omóra sî stirpescu pruncii nostrii. Aceea-e numai scornitura reutatioasa sî cu totul ne adevérata; d'in contra avemu nadesde, că déca voru remané multu tempu pr'ntre noi, o să ni se sporésca pruncii

Cadinele sî haremitiele turcesci d'in Bulgari'a.

Intrebări sî responsuri.

Intr. Pentru ce vreu domni de unguru să sustiena pe turci in Europ'a?

Resp. Pentru-că domniloru de unguru li place tutunulu (tabaculu) turcescu.

Intr. Pentru ce a dusu muscanulu mai adeunadi clopote in Bulgari'a?

Resp. Ca să le truga candu 'sî ingrôpa catanenele.

Intr. Candu va merge armat'a ausaaca in Posni'a?

Resp. La lun'a lui Siuhanu.

Telegrame de totu próspete.

(Servitiului privilegiatu alu lui „Gur'a Satului“.)

Constantinopolu, in 12. Aug. 1877. Sultanulu Aid-dùlu-aminu de bucuri'a mare, că turcii lui batu pe muscani, stá să — nebunésca.

Belgradu, in 12. Aug. (dupa cina). Serbii se misica, tóte stradele vosgaescu de ómeni, se dá cu socotéla, că in curendu dupe-ce s'oru saturá de preambulare, se voru duce cu totii la culcare.

Petrupole, in 11. Aug. Gard'a imperiala a plecatu spre Bulgari'a, ca să aduca pe Tiarulu a-casa.

Pute-a-pesce, in 12. Aug. (la prandiu) Tus'a, d'in cauza că a mancatu prè multu papricasiu, bolesce de dorere de fóle.

Colect'a,

diurnalului „Gur'a Satului“ pentru soldatii romani, raniti in resbelulu ruso-romano-tureu.

(Urmare d'in numerulu trecut.)

transpunere d'in numerulu precedinte amesuratu socotei: sum'a de 43 fl. v. a. 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 479 chilo scame sî 29 rifi pandia.

18. *Mihailu Veliciu*, candidatu de advocatu in Aradu 5 fl.
19. *Ioanu Moldovanu*, assesoru referinte consistorialu in Aradu 1 fl.
20. *Vincentiu Mangr'a*, profesoru de teologia sî redactoru in Aradu 1 fl.
21. *Nicolau Marcu*, telegrafistu in Aradu 1 fl.
22. Dn'a veduva *Pirosic'a Jivanu*, in Aradu 1 fl.
23. *Elia Dogariu*, invetiatoriu in Aradu 1 fl.
24. *Todoru Stanu*, economu in San-Nicolau-micu 2 fl. 50 cr.

Cu totul pone acum'a: 55 fl. 50 cr. v. a., 50 franci in 3 napoleoni, 2 galbeni austriaci (bani), 479 chilo scame sî 29 rifi pandia.

NB. Bani de hartia publicati pone la numerulu precedinte inclusive, in suma de 43. fl. v. a. s'au espedatu cu post'a locala in 14. Augustu (nou) la adres'a : Domnului Principe Demetriu Gr. Ghic'a presiedintele societatiei romane „Crucea rosia“ in Bucuresci.